

UDSKRIFT af Den faste Voldgiftsrets kendelse af 7. juni 1960 i sag nr. 5294

Dansk Arbejdsgiverforening for Bryggeriforeningen
og dennes medlemmer, Carlsberg Bryggerierne,
A/S Tuborgs Bryggerier, A/S Kongens Bryghus,
begge afdelinger, Ceres Bryggerierne, Århus,
Wiibroes Bryggerier A/S, Helsingør, og
Aalborg Aktie-Bryggerier
mod

Dansk Bryggeri-, Brænderi- & Mineralvands-arbejder Forbund for Det kvindelige Bryggeriarbejderforbund i
København samt forbundets afdelinger i Århus, Helsingør og Aalborg.

Under denne af Dansk Arbejdsgiverforening for Bryggeriforeningen og dennes medlemmer, Carlsberg Bryggerierne, A/S Tuborgs Bryggerier, A/S Kongens Bryghus, begge afdelinger, Ceres Bryggerierne, Århus, Wiibroes Bryggerier A/S, Helsingør, og Aalborg Aktie-Bryggerier mod Dansk Bryggeri-, Brænderi- & Mineralvandsarbejder Forbund for Det kvindelige Bryggeriarbejderforbund i København samt forbundets afdelinger i Århus, Helsingør og Aalborg anlagte sag er det oplyst, at de tre nævnte københavnske bryggerier fra slutningen af marts til begyndelsen af maj i år modtog en del skriftlige henvendelser fra forskellige klubber omfattende bl. a. det kørende personale, malteriarbejderne, hjemmearbejderne på Kongens Bryghus' afdelinger og samtlige københavnske faglige klubber. Heri henviste man til den forringelse, som skulle have fundet sted siden sidste overenskomstfornyelse af de mandlige bryggeriarbejders lønmæssige niveau i forhold til en række andre ufaglærte mandlige grupper, og der fremsattes krav om at få de lønmæssige forhold taget op til forhandling. Den 19. maj blev der afholdt et møde på Carlsberg Bryggerierne med bryggeriarbejdernes Københavns-afdeling, og der blev her fremsat krav om omgående lønforbedringer for de københavnske mandlige bryggeriarbejdere. Da Carlsberg Bryggerierne ikke mente at kunne forhandle om et sådant krav i overenskomstperioden, blev forhandlingerne henvist til Bryggeriforeningen, hvor der blev afholdt møder den 20., 24. og 27. maj. Der blev på det sidste møde fra bryggeriarbejdernes forbund stillet krav om, at eventuelle tillæg måtte angå alle, både mænd og kvinder i København og provinsen, uden at forbundet, dog fremsatte noget konkret krav.

Bryggeriforeningen mente ikke at kunne forhandle om noget generelt tillæg, men fremlagde, efter at dens generalforsamling havde givet samtykke til, at sagen med de mandlige arbejdere ordnedes ved lokale forhandlinger, et forslag, der tog sigte på at afhjælpe visse skævheder, der var opstået i de mandlige bryggeriarbejders lønforhold i forhold til gennemsnitslønnen for samtlige ufaglærte mandlige arbejdere i København. Dette forslag blev afvist af forbundet, som erklærede forslaget for utilstrækkeligt, og stillede krav om, at eventuelle forbedringer skulle gives med samme beløb til mænd og kvinder i København og provinsen.

Mandag den 30. maj rettede tillidsmændene på Carlsberg Bryggerierne og A/S Tuborgs Bryggerier imidlertid henvendelse til de københavnske bryggerier om en lokal forhandling om det på mødet den 27. maj afviste forslag. Et sådant møde fandt derefter sted den 31. maj, og her blev forslaget vedtaget, dog således at der blev givet aftalen tilbagevirkende kraft fra den 2. maj.

Efter at denne aftale var indgået, opstod der betydelig uro inden for bryggeriindustrien. På de københavnske virksomheder har de kvindelige arbejdere forlangt tilsvarende lønforbedringer, og da dette krav blev afslået under henvisning til, at de kvindelige bryggeriarbejdere oppebar en løn, der var højere end gennemsnitslønnen for samtlige kvindelige ufaglærte arbejdere i København, blev der den 2. juni etableret arbejdsstandsning af de kvindelige arbejdere på Carlsberg Bryggerierne, A/S Tuborgs Bryggerier og på Kongens Bryghus, begge afdelinger, hvilken arbejdsstandsning endnu vedvarer. På Carlsberg Bryggerierne strejker 772 kvindelige arbejdere og på A/S Tuborgs Bryggerier og Kongens Bryghus 644 kvindelige arbejdere.

På Ceres Bryggerierne i Århus var der en arbejdsstandsning på et par timer den 1. juni; den 3. og 4. juni har de mandlige arbejdere strejket, og den 3. juni strejkede de kvindelige arbejdere fra kl. 12; ialt 188 arbejdere har deltaget i arbejdsstandsningen på dette bryggeri.

På Wiibroes Bryggerier A/S i Helsingør har 68 mandlige arbejdere strejket den 3., 4. og 7. juni.

På Aalborg Aktie-Bryggerier har ialt 105 mandlige og kvindelige arbejdere strejket den 3. juni fra kl. 13.

De indklagede har erkendt arbejdsstandsningernes ulovlighed, og Den faste Voldgiftsret har den 3. juni afsagt foreløbig kendelse om, at arbejdsstandsningerne er ulovlige, og at arbejdet straks vil være at genoptage.

Under fortsat domsforhandling den 7. juni har klagerne nedlagt påstand på, at de strejkende arbejdere, hvis navne er opført på nogle sagen vedlagte lister, anses

med en alvorlig bod. Klagerne har som skærpende omstændigheder henvist til, at arbejdsstandsningerne er klart ulovlige, dels fordi de er uvarslede, dels på grund af deres formål, som er at gennemtvinge generelle lønforbedringer i overenskomstperioden, at det er meget store værdier, der står på spil, at de strejkende arbejdere har tilsidesat opfordringer fra deres organisationer til at genoptage arbejdet, og at den største del

af de strejkende har siddet rettens kendelse af 3. juni overhørig. Klagerne bestrider, at der under forhandlinger med ledelsen af bryggerierne er fremsat udtalelser, som af de indklagede vil kunne påberåbes som formildende omstændigheder.

De indklagede har nedlagt påstand på, at de strejkende arbejdere anses med mildeste bod, idet der foreligger formildende omstændigheder i sagen. I så henseende har de indklagede henvist til den lønglidning, som har fundet sted over hele landet, og som har bevirket, at en række fagområder både i København og i provinsen lønmæssigt er gået frem i forhold til bryggeriarbejderne. Endvidere har man henvist til nogle udtalelser, som den administrerende direktør på Carlsberg Bryggerierne, A. W. Nielsen, under et møde den 21. april 1960 med tillidsmændene fremsatte, og som efter de indklagedes påstand er blevet forstået således, at han gav udtryk for, at han ikke forstod, at bryggeriarbejderne ikke stillede krav om højere løn. Det hævdes, at han således har provokeret arbejderne frem i en lønaktion.

Under domsforhandlingen er der afgivet vidneforklaring af direktør A. W. Nielsen og af en række andre vidner.

Direktør Nielsen har forklaret, at han sammenkaldte til det nævnte møde efter sin tilbagekomst efter en langvarig sygdom. Han takkede for udvist venlighed under sygdommen og gav derefter udtryk for bekymring i anledning af de modtagne resolutioner om lønforhøjelse og over udviklingen i almindelighed, som nødvendig skulle føre til, at virksomhedens veltjente folk søgte andetsteds hen. Tillidsmand Bergquist spurgte derefter, om arbejderne kunne få de såkaldte skovturs-penge forhøjet fra 25 kr. til 50 kr. Hertil svarede vidnet, at man vidste, hvordan han så på gaver, at det ikke var det, der talte, men at det for arbejderne gjaldt om gennem forøget produktion at få noget mere i lønningsposen. Han mener bestemt ikke at have sagt, at han ikke forstod, at arbejderne ikke stillede krav om højere løn.

Tillidsrepræsentant Clara Mikkelsen har forklaret, at direktøren, da spørgsmålet om forhøjelse af skovturspenge var rejst, svarede, at det ikke var almisser, arbejderne skulle have, det var bedre at få noget i lønningsposen hver fredag.

Tillidsrepræsentant Hertha Petersen har forklaret som Clara Mikkelsen og tilføjet, at hun ikke har hørt direktøren sige, at han ikke forstod, at arbejderne ikke stillede krav om højere løn.

Tillidsmand Poul Mathiesen har forklaret, at direktøren efter at have takket for venlighed under sygdommen talte om lønglidningen, som direktionen havde

opmærksomheden henvendt på. I denne forbindelse talte direktøren om arbejdstidsstudier. Da tillidsmand Bergquist havde spurgt, om skovturspengene kunne blive forhøjet med 100 %, svarede direktøren, at han med glæde så på sociale foranstaltninger, men han regnede med, at det ikke var almisser, man ville have, men at arbejderne var mere interesseret i at få noget i lønningsposen.

Tillidsmand Bergquist har forklaret, at direktøren på mødet den 21. april talte om de indsendte resolutioner med lønkrav og sagde, at han var sympatisk indstillet over for tanken om, at arbejderne fik mere i løn; i denne forbindelse sagde direktøren, at han nærmest tænkte på arbejdstidsstudier og forøgelse af produktionen. På spørgsmålet om forøgelse af skovturspengene svarede direktøren, at det vel ikke var almisser, arbejderne var ude efter, men at de vel hellere ville have noget mere i lønningsposen.

Direktør Hans Fogh, som var til stede under mødet, har forklaret, at direktør A. W. Nielsen til spørgsmålet om forhøjelse af skovturspengene svarede, at det kunne man vel se på, men at det jo ikke var almisser, det drejede sig om, det var pengene i lønningsposen, der talte.

Efter det således oplyste må retten lægge til grund, at direktør A. W. Nielsen ikke på mødet den 21. april har fremsat udtalelser, som har kunnet forstås som en opfordring til at stille lønkrav, eller som med føje kan siges at have provokeret arbejdsstandsningerne. Den af de strejkende arbejdere til og med den 7. juni forskyldte bod findes herefter at kunne bestemmes til 20 kr. pr. strejkedag for de kvindelige arbejdere og 25 kr. pr. strejkedag for de mandlige arbejdere, for strejkedage efter afsigelsen af rettens foreløbige kendelse dog henholdsvis 28 kr. og 35 kr., og således, at bodsbeløbene nedsættes forholdsmæssigt, hvor arbejdsstandsningen ikke har varet hele dage.

KENDELSE

De kvindelige deltagere i de på Carlsberg Bryggerierne, A/S Tuborgs Bryggerier, A/S Kongens Bryghus, begge afdelinger, Ceres Bryggerierne, Århus, Wiibroes Bryggerier A/S, Helsingør, og Aalborg Aktiebryggerier etablerede ulovlige arbejdsstandsninger bør hver især til Dansk Arbejdsgiverforening bøde 20 kr. pr. dag, for tiden efter afsigelsen af rettens foreløbige kendelse den 3. juni 1960 dog 28 kr. pr. dag.

De mandlige deltagere i arbejdsstandsningerne på de nævnte ibryggerier bør til Dansk Arbejdsgiverforening hver især bøde 25 kr. pr. dag, for tiden efter afsigelsen af rettens foreløbige kendelse dog 35 kr. pr. dag.

Ovennævnte bodsbeløb nedsættes forholdsmæssigt, hvor arbejdsstandsningen ikke har varet hele dage. Sagens omkostninger betaler de indklagede, Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund for Det kvindelige Bryggeriarbejderforbund i København samt forbundets afdelinger i Århus, Helsingør og Aalborg, med 1.000 kr.